

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD

ZITTING 2021-2022

29 JUNI 2022

ONTWERP VAN VERORDENING

**houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen
in het kader van de inschrijvingsprocedure in het
Nederlandstalig onderwijs in Brussel**

Vlaamse Gemeenschapscommissie
Collegebesluit nr. 20212022-0665
14-06-2022

COLLEGEBSLUIT

Collegebesluit houdende het ontwerp van verordening nr. 22-02 houdende de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

Het College,

Gelet op de artikelen 127, 128, 135, 136, 163, 166 en 178 van de gecoördineerde grondwet van 17 februari 1994;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988;

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen;

Gelet op de bijzondere wet van 5 mei 1993 betreffende de internationale betrekkingen van de gemeenschappen en de gewesten;

Gelet op de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur;

Gelet op de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van diverse bevoegdheden aan de gewesten en de gemeenschappen;

Gelet op de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming;

Gelet op artikel 37/60 §1 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022;

Gelet op artikel 253/46 §1 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022;

Gelet op de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving betreffende het inschrijvingsrecht op 1 september 2022, zoals vermeld in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022 en het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022;

Gelet op het gezamenlijk voorstel van het LOP Brussel Basisonderwijs en het LOP Brussel Secundair Onderwijs voor de invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, goedgekeurd door de Algemene Vergadering van het LOP Brussel Basisonderwijs van 18 maart 2022 en de Algemene Vergadering van het LOP Brussel Secundair Onderwijs van 28 maart 2022;

Na beraadslaging,

Besluit

Enig artikel

Het College dient bij de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie het ontwerp van verordening in, waarvan de tekst als bijlage is gevoegd, onder voorbehoud van de formele bekrachtiging door het LOP Brussel Basisonderwijs en het LOP Brussel Secundair Onderwijs na 1 september 2022.

De collegeleden,

Elke Van den Brandt

*Collegevoorzitter bevoegd
voor Begroting, Welzijn,
Gezondheid, Gezin en
Stedelijk beleid*

Sven Gatz

*Collegelid bevoegd
voor Onderwijs en
Scholenbouw*

Pascal Smet

*Collegelid bevoegd
voor Cultuur, Jeugd,
Sport en Gemeenschapscentra
Gemeenschapscentra*

COLLEGE BESLUIT

Verordening nr. 22-02
14 juni 2022

Ontwerp van verordening houdende het voorstel van invulling van de ondervertegenwoordigde groepen in het kader van de inschrijvingsprocedure in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel

I. MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemene toelichting

Regelgeving

Vanaf 1 september 2022 gaat de nieuwe regelgeving in rond het inschrijven in het Nederlandstalig (gewoon) onderwijs in Brussel, zoals vermeld in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022 en het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022.

De wijzigingen in de regelgeving hebben onder andere betrekking op de voorrangsregeling in het gewoon basisonderwijs en op de voorrangsregeling in het 1e leerjaar A en B van het gewoon secundair onderwijs. De voorrang voor broers, zussen en kinderen van personeel wordt weliswaar behouden, maar volgende voorrangen wijzigen:

- in het basis- en secundair onderwijs verhoogt de voorrang voor leerlingen met minstens één ouder die het Nederlands in voldoende mate machtig is, van 55 % naar 65 %,
- in het secundair onderwijs komt er een bijkomende voorrang van 15 % voor leerlingen die 9 jaar Nederlandstalig onderwijs gevolgd hebben,
- de ‘dubbele contingentering’ GOK/niet-GOK valt weg in het basis- en secundair onderwijs,
- schoolbesturen kunnen in het basis- en secundair onderwijs ervoor kiezen om maximum 20% voorrang te geven aan de leerlingen behorende tot een of meerdere ondervertegenwoordigde groepen, die op basis van één of meerdere objectieve kenmerken, in de school relatief ondervertegenwoordigd zijn ten aanzien van een referentiepopulatie.

Wat het laatste betreft, kan het Lokaal Overlegplatform (LOP), waar alle schoolbesturen deel van uitmaken, een voorstel uitwerken met betrekking tot de voorrang van ondervertegenwoordigde groepen in de Nederlandstalige scholen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Daarbij geven de scholen aan welk deel van hun capaciteit ze voorbehouden voor de groepen die door het LOP bepaald zijn.

De regelgeving¹ bepaalt dat dit voorstel goedgekeurd moet worden door de meerderheid van de onderwijspartners van het LOP. Het LOP dient het voorstel ter bekrachtiging voor te leggen aan de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

De Algemene Vergadering van het Lokaal Overlegplatform (LOP) Brussel Basisonderwijs keurde op 18 maart 2022 het in artikel 1 opgenomen voorstel goed. De Algemene Vergadering van het Lokaal Overlegplatform (LOP) Brussel Secundair Onderwijs keurde op 28 maart 2022 het in artikel 2 opgenomen voorstel goed. Het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie keurt de voorstellen goed, en legt deze ter bekrachtiging voor aan de Raad van de VGC.

De nieuwe regelgeving gaat in op 1 september 2022. De nieuw samengestelde LOP'en (cf. nieuwe regelgeving) zal dan voorliggend voorstel formeel bekrachtigen. Bij de stemming ter goedkeuring van het voorstel door de beide algemene vergaderingen in maart 2022, werd al rekening gehouden met de nieuwe samenstelling (zie ook verder).

Invulling van de 20 %

De 20 % voorrang voor ondervertegenwoordigde groepen wordt maximaal benut om voorrang te geven aan kinderen met een GOK of NGOK-profiel. "GOK" staat voor "Gelijke Onderwijskansen". Om het GOK-profiel van leerlingen te definiëren, hanteert het LOP Brussel dezelfde indicatoren als de afgelopen jaren voor de aanmeldingen. Dit zijn wetenschappelijk onderbouwde indicatoren voor de socio-economische status van leerlingen die geregistreerd worden door het Agentschap voor Onderwijsdiensten van de Vlaamse overheid (AGODi) in het kader van de extra omkadering en werkingsmiddelen voor scholen.

Leerlingen met een GOK-profiel zijn leerlingen

- wiens moeder niet in het bezit is van een diploma van het secundair onderwijs of een studiegetuigschrift van het tweede leerjaar van de derde graad van het secundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig studiebewijs en/of
- waarvan het gezin in het schooljaar, voorafgaand aan het schooljaar waarop de inschrijving van de leerling betrekking heeft, of in het daaraan voorafgaande schooljaar, een schooltoeslag ontving.

Leerlingen met een niet-GOK-profiel ("NGOK") voldoen niet aan deze voorwaarden.

De ondervertegenwoordigde groep wordt bepaald op basis van cijfergegevens:

- De door het LOP Brussel BaO vermelde "Relatieve aanwezigheid GOK" is het gemiddeld aantal leerlingen met een GOK-profiel in het volledig Nederlandstalig gewoon basisonderwijs in Brussel.
- Het door het LOP Brussel SO vermelde "% GOK" is het gemiddeld aantal leerlingen met een GOK-profiel in het 1e leerjaar A en het 1e leerjaar B in volledig Nederlandstalig gewoon secundair onderwijs in Brussel.

¹ Zie artikel 37/60 §1 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022 en artikel 253/46 §1 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022

Het gemiddeld aantal leerlingen met een GOK-profiel² in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt jaarlijks herberekend op basis van de meest actuele gekende toestand. Momenteel is dit 61 % in het basisonderwijs en 62 % in het 1^e leerjaar A en B van het secundair onderwijs³. Voor het schooljaar 2023-2024 zullen cijfers gebruikt worden van het schooljaar 2021-2022, enzoverder. Agodi stelt de cijfers jaarlijks ter beschikking van het LOP in het najaar.

Het LOP Brussel Basisonderwijs en het LOP Brussel Secundair onderwijs vullen de voorrang voor ondervertegenwoordigde groepen dus op dezelfde manier in. De ondervertegenwoordigde groep wordt in het secundair onderwijs weliswaar bepaald op het niveau van de school. In het basisonderwijs is dit op niveau van de vestigingsplaats. Afhankelijk van de ondervertegenwoordigde groep in de school/vestigingsplaats wordt de 20 % ingezet op GOK of NGOK.

Met deze voorstellen willen het LOP Brussel Basisonderwijs en het LOP Brussel Secundair Onderwijs de doelstellingen nastreven zoals vermeld in artikel 37/44 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022 en artikel 253/2 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022:

- 1° het waarborgen van de vrije schoolkeuze van de betrokken personen en leerlingen;
- 2° het realiseren van optimale leer- en ontwikkelingskansen voor alle leerlingen;
- 3° het bevorderen van sociale cohesie;
- 4° het vermijden van uitsluiting, segregatie en discriminatie.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1: LOP Brussel Basisonderwijs

Uit de algemene vergadering van het LOP Brussel BaO van 18 maart 2022:

“Art. 37/60. §1. "Een schoolbestuur kan ervoor kiezen om voor een of meer van zijn scholen per bepaalde capaciteit als vermeld in artikel 37/13, voorrang te verlenen aan een of meer ondervertegenwoordigde groepen, namelijk een of meer groepen van leerlingen die, op basis van een of meer objectieve kenmerken, in de school relatief ondervertegenwoordigd zijn ten aanzien van een referentiepopulatie".⁴

Om een onderbouwde en gedragen beslissing te nemen omtrent deze invulling lanceerde het LOP Brussel Basisonderwijs een gefaseerd traject. In de eerste plaats werd, met financiële steun van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, een wetenschappelijke simulatiestudie verricht om zicht te krijgen op mogelijke effecten van aanpassingen aan de gehanteerde criteria. Vervolgens boog een werkgroep van het LOP zich over de beleidsimplicaties en -opties, die daarna besproken werden in de stuurgroep van het LOP. Daaruit vloeide een voorstel dat werd voorgelegd aan en besproken binnen de algemene vergadering van het LOP.

² “Relatieve aanwezigheid GOK” in het basisonderwijs en “% GOK” in het secundair onderwijs

³ Gegevens schooljaar 2020-2021 (Bron: Agodi)

⁴ Artikel 37/60 §1 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022

De algemene vergadering van het LOP Brussel BaO keurde onderstaand voorstel goed wat betreft het bepalen van de ondervertegenwoordigde groepen en legt dit graag voor aan de Raad van de VGC. De ondervertegenwoordigde groepen worden bepaald op het niveau van de vestigingsplaatsen gezien de grote variatie binnen de Nederlandstalige basisscholen in Brussel.

We baseren ons hierbij op de percentages van de relatieve aanwezigheid (% GOK leerlingen) in de verschillende Nederlandstalige basisscholen in Brussel, in het laatste jaar door AGODI ter beschikking gesteld.

Het nieuw decreet bepaalt dat het voorstel betreffende de ondervertegenwoordigde groepen goedgekeurd moet worden door een meerderheid van de onderwijspartners. Op de algemene vergadering van 18 maart 2022 gingen alle onderwijspartners unaniem akkoord met dit voorstel. Ook de aanwezige niet-onderwijspartners schaarden zich hierachter.

Een aantal argumenten die deze beslissing van de algemene vergadering onderbouwen:

- De voorbije jaren paste het LOP Brussel BaO ook al een voorrang GOK toe. Het percentage wordt nu verlaagd van 35 % naar 20 %.
- Een groep die niet ondervertegenwoordigd is krijgt geen voorrang.
- In die scholen waar momenteel een hoog GOK-percentage is, werken we aan sociale mix door NGOK voorrang te geven.

Door ook voorrang NGOK te geven (in een deel van de scholen) hebben we ook aandacht voor de groep NGOK-niet-Nederlands.

Door rekening te blijven houden met GOK-criteria aan de hand van het maximaal toegelaten voorrangpercentage meent de algemene vergadering van het LOP Brussel Basisonderwijs zo veel als mogelijk tegemoet te komen aan de hoger genoemde doelstellingen die in het inschrijvingsdecreet naar voren worden geschoven.”

Artikel 2: LOP Brussel Secundair Onderwijs

Uit de algemene vergadering van het LOP Brussel SO van 28 maart 2022:

“LOP Brussel SO CODEX Secundair Onderwijs Art. 253/46.

§ 1. Een schoolbestuur kan ervoor kiezen om voor een of meer van zijn scholen per bepaalde capaciteit als vermeld in artikel 253/42, voorrang te verlenen aan een of meer ondervertegenwoordigde groepen, zijnde één of meer groepen van leerlingen die, op basis van één of meerdere objectieve kenmerken, in de school relatief ondervertegenwoordigd zijn ten aanzien van een referentiepopulatie. Deze voorrang bedraagt ook in geval van meer ondervertegenwoordigde groepen, in totaal maximum 20 procent van de bepaalde capaciteit.⁵

De algemene vergadering van het LOP Brussel SO keurde onderstaand voorstel goed wat betreft het bepalen van de ondervertegenwoordigde groepen en legt dit graag voor aan de Raad van de VGC.

Het gemiddelde % voor GOK bepaalt het LOP op basis van de meest recente cijfers voor BHG. Voor het GOK % van de school kijkt het LOP naar het % op schoolniveau. Het LOP herbekijkt jaarlijks het GOK %.

⁵ Artikel 253/33 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs van 17 december 2010, gewijzigd bij decreet op 18 februari 2022

Definitie GOK = ontvangen schooltoeslag en/of geen diploma van de moeder

Het nieuw decreet bepaalt dat het voorstel betreffende de ondervertegenwoordigde groepen goedgekeurd moet worden door een meerderheid van de onderwijspartners. Alle onderwijspartners gaan unaniem akkoord met dit voorstel.”

II. VERORDENING

Artikel 1: LOP Brussel Basisonderwijs

Het LOP Brussel BaO legt volgend voorstel voor het bepalen van de ondervertegenwoordigde groepen in het basisonderwijs ter bekrachtiging voor aan de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie:

- Vestigingsplaatsen die onder of op de drempel van 60 % zitten wat de relatieve aanwezigheid GOK betreft, voorzien in een voorrang van 20 % GOK (hier ingevuld via het diploma van de moeder en/of het ontvangen van een schooltoeslag).
- Vestigingsplaatsen die boven deze drempel van 60 % zitten wat de relatieve aanwezigheid GOK betreft, voorzien in een voorrang van 20 % voor niet-GOK (met dezelfde invulling).

Het LOP Brussel BaO baseert zich hierbij op de percentages van de relatieve aanwezigheid (% GOK leerlingen) in de verschillende Nederlandstalige basisscholen in Brussel, in het laatste jaar door AGODI ter beschikking gesteld.

Artikel 2: LOP Brussel Secundair Onderwijs

Het LOP Brussel SO legt volgend voorstel voor het bepalen van de ondervertegenwoordigde groepen in 1A en 1B ter bekrachtiging voor aan de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie:

- 20 % voorrang voor GOK kinderen in scholen waar het % GOK gelijk aan is of onder het gemiddelde voor BHG ligt.
- 20 % voorrang voor niet-GOK kinderen in scholen waar het % GOK boven het gemiddelde voor BHG ligt.

Artikel 3

De verordening geldt voor de inschrijvingsprocedure voor het schooljaar 2023-2024 en de volgende schooljaren.

Deze verordening wordt in het Belgisch Staatsblad bekend gemaakt.

De collegeleden,

Elke Van den Brandt

*Collegevoorzitter bevoegd
voor Begroting, Welzijn,
Gezondheid, Gezin en
Stedelijk beleid*

Sven Gatz

*Collegelid bevoegd
voor Onderwijs en
Scholenbouw*

Pascal Smet

*Collegelid bevoegd
voor Cultuur, Jeugd,
Sport en Gemeenschapscentra*